

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ36/2020

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα την 8^η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020), ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.30π.μ. επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύων:** Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος
- 2. Μέλη:** Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Μαρία Συλιανίδη
Ερωφίλη Χριστοβασίλη
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγητής: Ιωάννης Φουντουκίδης, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, ο εισηγητής Ι. Φουντουκίδης καθώς και η Αν. Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης Αικ. Θεοδοωροπούλου, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Ερώτημα: Το υπ' αρ. πρωτ. 9571/24.03.2020 αίτημα του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής (εφεξής ΨΝΑ) προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) το οποίο παρελήφθη στις 24.03.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. 1775), ως αυτό τροποποιήθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 12125/22.04.2020 έγγραφο του ΨΝΑ και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, τα οποία παρελήφθησαν από την Αρχή την 22.04.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ.2191)

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής (ΨΝΑ) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 α. του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών πλύσης και σιδερώματος ακάθαρτου ιματισμού του ΨΝΑ και ορισμένων εξωτερικών δομών αυτού για δύο (2) έτη, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 306.451,61€ προ Φ.Π.Α.

Με το υπ' αρ. πρωτ 9571/24.03.2020 αίτημα του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής (εφεξής ΨΝΑ) προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) το οποίο παρελήφθη στις 24.03.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. 1775), ως αυτό τροποποιήθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 12125/22.04.2020 έγγραφο του ΨΝΑ και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, τα οποία παρελήφθησαν από την Αρχή την 22.04.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ.2191), το ΨΝΑ αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) ν.4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2α του ν.4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών πλύσης και σιδερώματος ακάθαρτου ιματισμού του ΨΝΑ και ορισμένων εξωτερικών δομών αυτού για δύο (2) έτη, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 306.451,61€ προ Φ.Π.Α. έπειτα από τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων, στον οποίο δεν κατατέθηκε καμία προσφορά.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

Με την απόφαση που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΨΝΑ κατά την υπ' αριθμ. 15η/12-06-2019 (Θέμα 14ο) συνεδρίασή του (ΑΔΑ: ΨΕ00469Η5Ω-Δ00), ενέκρινε “τη διενέργεια Διεθνή Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφοράς βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή), για την ανάδειξη εργολάβου Πλύσης και Σιδερώματος Ακάθαρτου Ιματισμού του Νοσοκομείου, για δύο (2) έτη, προϋπολογισθείσας δαπάνης 372.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2020 – 2021”.

Ακολούθως, με την με αρ. 59.19 διακήρυξη (19PROC005517680 2019-09-05), το ΨΝΑ προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 05.09.2019 ενώ ως καταληκτική ημερομηνία ορίστηκε η 08.10.2019.

Με την απόφαση που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΨΝΑ κατά την υπ' αριθμ. 20η/27-11-2019 (Θέμα 87ο) συνεδρίασή του (ΑΔΑ: 6ΡΙΠ469Η5Ω-1ΡΨ), μεταξύ άλλων ενέκρινε: “1) Τη ματαίωση του Διεθνή Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή), για την ανάδειξη εργολάβου Πλύσης και Σιδερώματος Ακάθαρτου Ιματισμού του Νοσοκομείου, για δύο (2) έτη, προϋπολογισθείσας δαπάνης 372.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2020 – 2021 2) Την εκ νέου διενέργεια Διεθνή Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή), για την ανάδειξη εργολάβου Πλύσης και Σιδερώματος Ακάθαρτου Ιματισμού του Νοσοκομείου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προγραμματισμό του έτους 2019 ποσού 380.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για δύο (2) έτη, ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2020 – 2021, με την ίδια Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού με αρ. 59.19 τη διενέργεια Διεθνή Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφοράς βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή), για την ανάδειξη εργολάβου Πλύσης και Σιδερώματος Ακάθαρτου Ιματισμού του Νοσοκομείου, για δύο (2) έτη, προϋπολογισθείσας δαπάνης 380.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2020 – 2021”.

Ακολούθως, με την με αρ. 118.19 διακήρυξη (20PROC006159342 2020-01-15), το ΨΝΑ προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με χρήση του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Η συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη ορίστηκε στο ποσό των 306.451,61€ προ Φ.Π.Α.. Στην παράγραφο 1.3 με τίτλο: “Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης”, ανέφερε: “Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ανάδειξη εργολάβου πλύσης και σιδερώματος ακάθαρτου ιματισμού του νοσοκομείου, για δύο (2) έτη. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): 98311200-8 «Υπηρεσίες

λειτουργίας πλυντηρίου» Προσφορές υποβάλλονται για όλα τα τεμάχια. Δεν θα λαμβάνεται υπόψη προσφορά, η οποία θα δίδεται για μέρος μόνο των τεμαχίων. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 380.000,00 συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% - Προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 306.451,61 €, ΦΠΑ 24%: 73.548,39 €). Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε εικοσιτέσσερις (24) μήνες”. Η εγγύηση συμμετοχής ορίστηκε στο ποσό που αντιστοιχεί στο 2% της συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας, ενώ η εγγύηση καλής εκτέλεσης ορίστηκε σε ποσό που αντιστοιχεί στο 5% της αξίας της σύμβασης. Ακολουθως στο τμήμα της διακήρυξης με τίτλο: “ΜΕΡΟΣ Β – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ” ανέφερε: “ Η παρακάτω υπηρεσία κατατάσσεται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) : 98311200-8 «Υπηρεσίες λειτουργίας πλυντηρίου»

ΕΙΔΗ ΠΡΟΣ ΠΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΙΔΕΡΩΜΑ ΑΚΑΘΑΡΤΟΥ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

A/A	ΕΙΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ
1	ΣΕΝΤΟΝΙΑ	192.000
2	ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ ΠΙΚΕ	54.000
3	ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ ΜΑΛΛΙΝΕΣ	19.000
4	ΠΑΠΛΩΜΑΤΑ	2.000
5	ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ	400
6	ΤΡΑΠΕΖΟΜΑΝΤΗΛΑ	260
7	ΜΑΞΙΛΑΡΟΘΗΚΕΣ	40.000
8	ΠΕΤΣΕΤΕΣ (ΜΠΑΝΙΟΥ-ΠΡΟΣΟΨΙΑ)	52.000
9	ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ	18.000
10	ΠΟΥΚΑΜΙΣΑ	6.000
11	ΦΟΡΜΕΣ (ΖΕΥΓΗ)	13.000
12	ΣΑΚΑΚΙΑ - ΜΠΟΥΦΑΝ	3.000
13	ΠΟΥΛΟΒΕΡ	8.000
14	ΠΥΖΑΜΕΣ (ΖΕΥΓΗ)	1.200
15	ΕΣΩΡΟΥΧΑ	20.000
16	ΝΥΧΤΙΚΑ	10.000
17	ΚΑΛΤΣΕΣ	600
18	ΜΠΛΟΥΖΕΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ	6.000
19	ΖΑΚΕΤΕΣ	100
20	ΦΟΡΕΜΑΤΑ	80
21	ΦΟΥΣΤΕΣ	40

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ: 306.451,61 € (χωρίς ΦΠΑ.), 380.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%) Οι παραπάνω ποσότητες είναι ενδεικτικές και είναι δυνατόν να διαφοροποιηθούν κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης της υπηρεσίας καθώς προκύπτουν από τις εκάστοτε ανάγκες του Νοσοκομείου. Προσφορές υποβάλλονται για όλα τα είδη. Δεν θα λαμβάνεται υπόψη προσφορά, η οποία θα δίδεται για μόνο ένα είδος ή για μέρος αυτού [...] Ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδίδει ακριβώς τον ιματισμό που παρέλαβε μέσα σε δύο εργάσιμες ημέρες. Καθυστερήση παραδόσεως έστω και ενός ρούχου αποτελεί παράβαση των όρων της σύμβασης που θα υπογραφεί. Αν κατά την παραλαβή τους δεν έχουν πλυθεί ή σιδερωθεί καλά τα επιστρέφει στον ανάδοχο με πρακτικό επιστροφής για την επανάληψη πλυσίματος ή σιδερώματος. Στην περίπτωση αυτή ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιστρέφει πλυμένα καλά και σιδερωμένα σε είκοσι τέσσερις ώρες χωρίς καμία αμοιβή. Ο ανάδοχος είναι υπεύθυνος για κάθε χάσιμο ή ζημία του ρουχισμού του Νοσοκομείου και υποχρεούται χωρίς καμία αντίρρηση να καταβάλει την αξία του ρουχισμού που έχασε ή κατέστρεψε. Την ανωτέρω αξία του ρουχισμού θα διαβιβάσει η αρμόδια υπηρεσία στην αρμόδια Δ/ση και θα καταλογίζεται σε βάρος του ανάδοχου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου κατόπιν γνωμοδοτήσεως της αρμόδιας επιτροπής παραλαβής. [...] Στην

περίπτωση όπου οι ανάγκες του Νοσοκομείου καλύπτονται από δωρεάν χορηγίες (από την ΚΑΥΚΥ ή άλλο φορέα) για συγκεκριμένα είδη, το ΨΝΑ δύναται να μειώσει τις παραγγελίες των συμβατικών ποσοτήτων των ειδών αυτών ή και να τις μηδενίσει και ο χορηγητής δεν δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση για το λόγο αυτό”.

Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης, η οποία περιείχε τους ουσιαστικούς όρους και στοιχεία της διακηρύξεως του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά (την 10.01.2020) και δημοσιεύθηκε (την 14.01.2020) στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε). Επιπλέον η με ημερομηνία 15.01.2020 περίληψη της διακήρυξης αναρτήθηκε την 15.01.2020 στον ιστότοπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και έλαβε ΑΔΑ:ΩΧΒΡ469Η5Ω-ΕΨΚ. Η περίληψη δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του ΨΝΑ <https://www.psyhat.gr/el> την 15.01.2020 και στη δικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) την 15.01.2020 με αύξοντα αριθμό συστήματος 83897. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ορίστηκε η 19.02.2020 και ώρα 11:00:00, ενώ ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο σύστημα ορίστηκε η 15.01.2020 και ώρα 11:08:27.

Κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης διαπίστωσε, όπως προκύπτει από το υπ’ αριθμ. πρωτ. 7681/06.03.2020 Πρακτικό της, ότι δεν κατατέθηκε καμία προσφορά.

Με την απόφαση που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΨΝΑ κατά την υπ’ αριθμ. 5η/22.04.2020 (Θέμα 1ο) συνεδρίασή του, μεταξύ άλλων ενέκρινε: “Α) Να κηρυχθεί άγονος ο διαγωνισμός που προκηρύχθηκε με τη με αριθμό 118.19 Διακήρυξη, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή), για την ανάδειξη εργολάβου Πλύσης και Σιδερώματος Ακάθαρτου Ιματισμού του Νοσοκομείου, προϋπολογισθείσας δαπάνης 380.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για δύο (2) έτη, καθώς δεν κατατέθηκε καμία προσφορά Β) Την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσιότητα υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α’ του Ν. 4412/2016 χωρίς ουσιαστικές τροποποιήσεις των όρων της διαγωνιστικής διαδικασίας ως αυτές ορίζονται στη με αριθμό 118.19 Διακήρυξη υπό τον όρο της παροχής σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ προς την οποία θα υποβληθεί σχετικό αίτημα ερειδόμενο στην άνω διάταξη”.

Το ΨΝΑ με το υπ’ αριθμ. πρωτ. 11915/16.04.2020 έγγραφό του, βεβαιώνει ότι: “[...] δεν ασκήθηκαν διοικητικές προσφυγές ούτε ένδικα βοηθήματα ενώπιον Δικαστηρίων”.

Κατόπιν των ανωτέρω, το ΨΝΑ αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατ’ άρθρο 32 παρ. 2 περ. α του ν.4412/2016, προκειμένου να αναθέσει σύμβαση παροχής υπηρεσιών πλύσης και σιδερώματος ακάθαρτου ιματισμού του ΨΝΑ και ορισμένων εξωτερικών δομών αυτού για δύο (2) έτη, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 306.451,61€ προ Φ.Π.Α. έπειτα από τη διενέργεια διαπραγμάτευσης, χωρίς ουσιαστική τροποποίηση των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών του προκηθέντος άγονου διαγωνισμού.

II. Νομικό πλαίσιο

Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ’, υποπερίπτωση δδ’ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β’ της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (ΑΙ47) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές επιπύουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

“Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: “1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος”.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου: “Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...] γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α”.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αριθ. 2019/1828 Κανονισμού της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής της κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό, από 01.01.2020 αναπροσαρμόστηκε στις 139.000 και 214.000 ευρώ, αντιστοίχως.

Στο άρθρο 6 παρ. 1, 3, 9 και 10 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: “Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος”.

Η διάταξη του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 4412/2016 ορίζει: “ 1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο

ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων”.

Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016, ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στην οποία ορίζεται: “2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημα της”.

Το άρθρο 59 του ν.4412/2016 ορίζει ότι: “1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων αυτών. Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν διαιρεθεί υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παρ. 4, οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τους βασικούς λόγους της απόφασής τους να μην διαιρέσουν μία σύμβαση σε τμήματα, στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης ή στην ειδική έκθεση του άρθρου 341 [...]”.

Αναφορικά με τα ανωτέρω η αιτιολογική σκέψη της 2014/24/ΕΕ οδηγίας αναφέρει: “(78) Οι δημόσιες προμήθειες θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ανάγκες των ΜΜΕ. Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τον Κώδικα Βέλτιστων Πρακτικών που περιλαμβάνεται στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2008, με τίτλο «Ευρωπαϊκός Κώδικας Βέλτιστων Πρακτικών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις συμβάσεις δημοσίων προμηθειών», παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο εφαρμογής του πλαισίου δημοσίων προμηθειών κατά τρόπο που διευκολύνει τη συμμετοχή των ΜΜΕ. Προς τούτο και για να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει ιδίως να ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις μεγάλες συμβάσεις σε παρτίδες. Η υποδιαίρεση θα μπορούσε να γίνεται είτε σε ποσοτική βάση, ώστε το μέγεθος των επιμέρους συμβάσεων να αντιστοιχεί καλύτερα στις δυνατότητες των ΜΜΕ, είτε σε ποιοτική βάση, αναλόγως του είδους και των διαθέσιμων εξειδικεύσεων, ώστε να προσαρμόζεται καλύτερα το περιεχόμενο των επιμέρους συμβάσεων στους εξειδικευμένους τομείς των ΜΜΕ ή σύμφωνα με τις διαδοχικές φάσεις των σχεδίων. Το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων θα πρέπει να καθορίζεται ελεύθερα από την αναθέτουσα αρχή η οποία, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της προμήθειας, θα πρέπει επίσης να μπορεί να αναθέτει κάποιες από τις παρτίδες χωρίς να εφαρμόζει τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας. Η αναθέτουσα αρχή θα έχει καθήκον να εξετάζει την ορθότητα της υποδιαίρεσης συμβάσεων σε παρτίδες και θα είναι ελεύθερη να αποφασίζει αυτόνομα, βάσει οιαδήποτε σκεπτικού κρίνει πρόσφορο, χωρίς να υπόκειται σε διοικητική ή δικαστική εποπτεία. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει ότι δεν είναι σκόπιμη η υποδιαίρεση της σύμβασης σε παρτίδες, στη χωριστή έκθεση ή στα έγγραφα της προμήθειας θα πρέπει να αναφέρονται οι κύριοι λόγοι αυτής της επιλογής. Τέτοιοι λόγοι θα ήταν, επί παραδείγματι, να αποφανθεί η αναθέτουσα αρχή ότι η υποδιαίρεση εγκυμονεί τον κίνδυνο να περιοριστεί ο ανταγωνισμός ή να γίνει η εκτέλεση της σύμβασης υπερβολικά δύσκολη από τεχνικής απόψεως ή ακριβή, ή ότι η ανάγκη να συντονιστούν οι διάφοροι εργολάβοι των παρτίδων ενδέχεται να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης”.

Στην Κατευθυντήρια Οδηγία 17 της Αρχής (Απόφαση 181/2016 της Αρχής με Θέμα: “Ενίσχυση συμμετοχής των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων” αναφέρεται ότι: “[...] III. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ (ΤΜΗΜΑΤΑ) Οι

διατάξεις των άρθρων 59 και 288 (άρθρα 46 και 65 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως) παρέχουν τη δυνατότητα υποδιαίρεσης συμβάσεων σε τμήματα με σκοπό την ενίσχυση του ανταγωνισμού μέσω της προώθησης της πρόσβασης και της διευκόλυνσης της συμμετοχής των ΜΜΕ στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Επιπλέον, η υποδιαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα προβλέπεται να αξιοποιήσει τις εγγενείς δυνατότητες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΜΜΕ, υπό την έννοια της ανάδειξης των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων σε διάφορους τομείς της εν γένει επιχειρηματικής και παραγωγικής τους δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, προβλέπονται ως βασικές δυνατότητες τα κάτωθι: α) Κατά τις διατάξεις των οικείων άρθρων 59 και 288, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς αντιστοίχως, μπορούν να αναθέτουν μία (δημόσια) σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων και να προσδιορίζουν το αντικείμενο και μέγεθος αυτών. β) Οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν προσφορά για ένα, περισσότερα ή για όλα τα τμήματα. γ) Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να περιορίζουν τον προκαθορισμένο μέγιστο αριθμό των τμημάτων ανά προσφέροντα. δ) Οι αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς δύνανται να αναθέτουν, κατά περίπτωση, περισσότερα του ενός τμημάτων στον ίδιο προσφέροντα, συνδυάζοντας διάφορα ή όλα τα τμήματα”.

Στο έγγραφο καθοδήγησης¹ για επαγγελματίες για την αποφυγή των συχνότερων σφαλμάτων κατά τις δημόσιες συμβάσεις έργων που χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Φεβρουάριο του 2018 προβλέπεται: “Διευκόλυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Οι αναθέτουσες αρχές ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις συμβάσεις σε παρτίδες ώστε να διευκολύνουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Μπορούν να επιλέξουν να μην υποδιαιρέσουν μια σύμβαση, αλλά τότε θα πρέπει να αιτιολογήσουν την επιλογή τους αυτή [...] 1.4.2. Ενιαία σύμβαση ή παρτίδες [...] Οι αναθέτουσες αρχές ενθαρρύνονται να διαιρούν τις συμβάσεις σε παρτίδες καθώς αυτός είναι ένας τρόπος να βοηθηθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να συμμετέχουν στις δημόσιες συμβάσεις. Οι συμβάσεις που καλύπτουν σύνολο αγαθών ή υπηρεσιών που εξυπηρετούν παρόμοιο σκοπό, των οποίων η συνδυαστική αξία είναι τέτοια ώστε ο αριθμός των οικονομικών φορέων που μπορούν να τα παρέχουν στο σύνολό τους είναι περιορισμένος, θα πρέπει να διαιρούνται σε παρτίδες. Κατ’ αυτόν τον τρόπο, οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας θα μπορεί να υποβάλει προσφορά για μία ή περισσότερες παρτίδες. Η διαίρεση μιας σύμβασης σε παρτίδες αυξάνει τον ανταγωνισμό διότι οι αναθέτουσες αρχές είναι πιο πιθανό να προσελκύσουν περισσότερες και ευρύτερου φάσματος προσφορές, προσφέροντας στην αγορά περισσότερες και μικρότερες συμβάσεις. Συνεπώς, παρότι η διαίρεση σε παρτίδες δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλες τις συμβάσεις, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την ανάπτυξη της επιχειρηματικής πρότασης. Ο διαχωρισμός σε παρτίδες συνιστάται επίσης όταν μια σύμβαση για μεμονωμένη αγορά απαρτίζεται από ποικιλία προϊόντων ή υπηρεσιών που παρέχονται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς της οικονομίας (για παράδειγμα, οι δραστηριότητες πληροφοριών και επικοινωνιών περιλαμβάνουν συχνά τη διαχείριση ενός δικτυακού τόπου, την παραγωγή βίντεο ή τη δημοσίευση γραπτού υλικού). Σε αυτές τις περιπτώσεις, μια επιχείρηση που είναι ιδιαίτερα αποδοτική στον δικό της τομέα αλλά δεν έχει τη δυνατότητα να παρέχει όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες θα αποκλειόταν αδίκως από τον ανταγωνισμό. Η διαίρεση μιας σύμβασης σε παρτίδες διευκολύνει επίσης τη συμμετοχή των ΜΜΕ στους διαγωνισμούς υποβολής προσφορών. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των συμβάσεων ιδιαίτερα υψηλής αξίας, ο ανταγωνισμός μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της διαίρεσης της σύμβασης, δεδομένου ότι μόνο ένας μικρός αριθμός οικονομικών φορέων μπορούν να προσφέρουν το σύνολο των ζητούμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η αναθέτουσα αρχή να εξαρτάται από αυτούς.”.

¹ Ε.Ε.(2018), Έγγραφο καθοδήγησης για επαγγελματίες για την αποφυγή των συχνότερων σφαλμάτων κατά τις δημόσιες συμβάσεις έργων που χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, doi:10.2776/86485.

III. Νομική Εκτίμηση

Το υπό εξέταση αίτημα του ΨΝΑ, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης γενικών υπηρεσιών με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 υποπερ. β. του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, προϋπολογισθείσας αξίας 306.451,61€, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη στα παρόμοιου περιεχομένου άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 (βλ. σχετικά ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

Η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α του ν.4412/2016 της οποίας γίνεται ρητά επίκληση από την αιτούσα και στη βάση της οποίας οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης προϋποθέτει: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής να μην κρίνεται κατάλληλη και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως. (ΕΑΑΔΗΣΥ-Αποφ. 121, 153, 346, 409, 498, 499/2013 και 5, 26, 44, 65, 79/2014, ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ'Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013). Επισημαίνεται ότι σχετικά με την ως άνω α) προϋπόθεση, όπως παγίως έχει κριθεί, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή των προαναφερόμενων διατάξεων, συνέχεται άμεσα με τον προηγθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ'Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 466/2011, 1249/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Το ΨΝΑ διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων, προϋπολογισμού δαπάνης 306.451,61€ προ Φ.Π.Α. για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών πλύσης και σιδερώματος ακάθαρτου ιματισμού του ΨΝΑ και ορισμένων εξωτερικών δομών αυτού για δύο (2) έτη. Αν και δε διαπιστώθηκαν ουσιώδεις πλημμέλειες, οι οποίες συνέχονται βασίμως με το άγονο αποτέλεσμα του διαγωνισμού, για τη βελτίωση των διαδικασιών επισημαίνονται τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, το ΨΝΑ προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών πλύσης και σιδερώματος ακάθαρτου ιματισμού του ΨΝΑ και ορισμένων εξωτερικών δομών αυτού για δύο (2) έτη προϋπολογισθείσας δαπάνης 306.451,61€ προ Φ.Π.Α.. Σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης γινόταν αποδεκτή η υποβολή προσφοράς για το σύνολο των αιτούμενων υπηρεσιών που σύμφωνα με τον πίνακα που παρατίθεται ανωτέρω, αφορούσε 21 διαφορετικά είδη. Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ οδηγίας (βλ ιδίως σκέψη 78) οι αναθέτουσες αρχές ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις μεγάλες συμβάσεις σε παρτίδες. Η αναθέτουσα αρχή είναι ελεύθερη να εξετάζει την ορθότητα της διαίρεσης σε τμήματα αυτόνομα χωρίς να υπόκειται σε διοικητική ή δικαστική εποπτεία, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι αρχές που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης και αφορά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Όπως προβλέπεται και στο άρθρο 18 του ν.4412/2016: “Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού [...]”. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν.4412/2016, το ΨΝΑ οφείλει να αναφέρει τους βασικούς λόγους της απόφασής τους να μην διαιρέσει μία σύμβαση σε τμήματα, στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης ή στην ειδική έκθεση του άρθρου 341 του νόμου.

Όπως προβλέπεται ρητώς στην κατευθυντήρια οδηγία 17 της Αρχής: “η υποδιαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα προβλέπεται να αξιοποιήσει τις εγγενείς δυνατότητες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΜΜΕ, υπό την έννοια της ανάδειξης των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων σε διάφορους τομείς της εν γένει επιχειρηματικής και παραγωγικής τους δραστηριότητας”. Όπως προκύπτει και από το έγγραφο καθοδήγησης της Ε.Ε. (βλ παρ. 13), “[...] Οι συμβάσεις που καλύπτουν σύνολο αγαθών ή υπηρεσιών που εξυπηρετούν παρόμοιο σκοπό, των οποίων η συνδυαστική αξία είναι τέτοια ώστε ο αριθμός των οικονομικών φορέων που μπορούν να τα παρέχουν στο σύνολό τους είναι περιορισμένος, θα πρέπει να διαιρούνται σε παρτίδες”. Από το ίδιο έγγραφο προκύπτει επίσης ότι στην περίπτωση συμβάσεων υψηλής αξίας, ο ανταγωνισμός μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της διαίρεσης σε τμήματα δεδομένου ότι: “[...] μόνο ένας μικρός αριθμός οικονομικών φορέων μπορούν να προσφέρουν το σύνολο των ζητούμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η αναθέτουσα αρχή να εξαρτάται από αυτούς”.

Στα ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι η ομαδοποίηση όλων των ειδών σε ένα τμήμα, αξίας 306.451,61€ χωρίς Φ.Π.Α. είχε ως αποτέλεσμα την εκ της διακηρύξεως υποχρέωση για κατάθεση υψηλής εγγυήσεως συμμετοχής, το ύψος της οποίας ορίστηκε στο 2% της προϋπολογισθείσας αξίας του τμήματος, ήτοι σε 6.129,03€, ενώ κατά το στάδιο της υπογραφής της σύμβασης ο ανάδοχος θα έπρεπε να αντικαταστήσει την εγγύηση συμμετοχής με την εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης, το ύψος της οποίας καθορίστηκε σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης προ Φ.Π.Α. (ενδεικτικά αναφέρεται ότι για μία ανάθεση στο ύψος του προϋπολογισμού, η εγγύηση καλής εκτέλεσης ανέρχεται στο ποσό των 15.322,58€), γεγονός που εικάζεται ότι μπορεί να επηρέασε τη συμμετοχή στη διαγωνιστική διαδικασία, αφού κατά γενική ομολογία οι εγγυήσεις (συμμετοχής και καλής εκτέλεσης) διασφαλίζουν την ομαλότητα στη διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης αλλά αυξάνουν τα έξοδα συμμετοχής στις διαδικασίες με συνακόλουθο αποτέλεσμα τον αρνητικό αντίκτυπο στις υποβληθείσες προσφορές (βλ σελ 42 αιτιολογικής έκθεσης για το άρθρο 157 του ν.4281/2014).

β) Ως προς τη μη υποβολή προσφοράς ή τη μη ύπαρξη κατάλληλης προσφοράς:

Με την απόφαση που έλαβε κατά την υπ’ αριθμ. 5/22.04.2020 (Θέμα 1^ο) συνεδρίασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου, αφού έλαβε υπ’ όψιν το υπ’ αριθμ. πρωτ. 7681/06.03.2020 Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης του διαγωνισμού, μεταξύ άλλων, κήρυξε το διαγωνισμό άγονο, καθώς δεν κατατέθηκε καμία προσφορά.

γ) Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Με την απόφαση που έλαβε κατά την υπ' αριθμ. 5/22.04.2020 (Θέμα 1^ο) συνεδρίασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. α του ν.4412/2016, ήτοι χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών του προηγηθέντος άγονου διαγωνισμού.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την παροχή σύμφωνης Γνώμης επί του αιτήματος του ΨΝΑ, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών πλύσης και σιδερώματος ακάθαρτου ιματισμού του ΨΝΑ και ορισμένων εξωτερικών δομών αυτού για δύο (2) έτη, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 306.451,61€ προ Φ.Π.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4412/2016, άρθρο 32, παρ. 2, περ. α, σε συνέχεια άγονου διαγωνισμού στον οποίο δεν κατατέθηκε καμία προσφορά, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 8 Μαΐου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης

